Uchwała Nr 1257/2008
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 kwietnia 2008 roku

w sprawie przyjęcia I części Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 z zm.), Zarząd Województwa Wielkopolskiego - Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 uchwala, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się I część Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
2. Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 stanowi dodatkowy krajowy dokument informujący o najważniejszych inwestycjach planowanych do realizacji w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013.

§ 2

I część Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, o którym mowa w § 1 ust.1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem 30 kwietnia 2008 roku.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Z UP. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Wojciech Jankowiak
Wicemarszałek

Uzasadnienie do Uchwały Nr 1257/2008
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 kwietnia 2008 roku

w sprawie przyjęcia I części Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Zgodnie z art.28 ust. 1 pkt 1) Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 z zm.) Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 została zobowiązana do sporządzenia Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych. Wykaz ten jest dodatkowym dokumentem do Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 (WRPO) i zawiera najważniejsze inwestycje planowane do realizacji w ramach WRPO. Zamieszczenie projektów w Indykatywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 stanowi alternatywny dla konkursu sposób wyboru projektów w ramach WRPO.

W związku z prowadzonym audytem części projektów oraz brakiem informacji dotyczącej m.in. pomocy publicznej w niektórych dziedzinach, niemożliwe jest przyjęcie w chwili obecnej pełnego Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Projekty wpisane do Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych, obok orientacyjnego kosztu całkowitego, powinny mieć wskazany także m.in. poziom dofinansowania, czego obecnie dla części projektów nie można ustalić. Dlatego też Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął decyzję o przyjmowaniu Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 etapami. Przyjęcie kolejnej części Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 przewidywane jest w II półroczu 2008 roku.

Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 poddawany był konsultacjom społecznym w okresie od 1 sierpnia 2006 r. i opiniowany przez Stałą Konferencję Współpracy w województwie wielkopolskim podczas posiedzeń w dniach 20 czerwca 2007 r. oraz 21 września 2007 r.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę w sprawie przyjęcia pierwszej części Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

WICEMARSZAŁEK

Wojciech Jankowiak

Załącznik do Uchwały Nr 1257/2008
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 kwietnia 2008 roku

Pierwsza część Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Lp.	Nazwa projektu	Orientacyjny koszt całkowity projektu (euro)	Przewidywany poziom dofinansowania[1]	Przewidywany okres realizacji projektu (od roku-do roku)	Miejsce realizacji projektu	Instytucja odpowiedzialna za realizację projektu	Uzasadnienie realizacji projektu
1.	Droga Nr 434 - budowa obwodnicy m. Krobia o dł.1,9 km	3 646 007,55	85%	2007-2008	Krobia	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Budowa obwodnicy miasta Krobia o długości 1.9 km (pow. gostyński) ma charakter strategiczny czego wyraz stanowi wpisanie inwestycji do Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Dróg Wojewódzkich. Program ten realizowany jest przy współudziale środków UE od roku 2004. Obwodnica jest istotnym elementem regionalnego układu drogowego i stanowi kontynuację przebudowy ciągu komunikacyjnego na drodze wojewódzkiej nr 434. W ramach modernizacji tego ciągu powstała już między innym obwodnica Śremu i Kórnika. Projekt ten jest również komplementarny w stosunku do planowanej przebudowy drogi nr 434 w okolicach Miejskiej Górki. Wykonywanie inwestycji w sposób znaczący przyczynia się do zwiększenia spójności komunikacyjnej województwa. Budowa obwodnicy Krobi przyczynia się do realizacji wskaźników Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
2.	Modernizacja linii kolejowej nr 357 Sulechów – Luboń na terenie województwa wielkopolskiego mającej	31 720 000	50%	2007-2011	Województwo wielkopolskie (Wolsztyn-Luboń)	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Oddział Regionalny w Poznaniu	Planowana modernizacja linii kolejowej ma na celu podniesienie standardu infrastruktury, co umożliwi polepszenie komfortu i bezpieczeństwa podróży i przyczyni się do skrócenia jej czasu. Linia zostanie dostosowana do możliwości uzyskiwania prędkości 90 km/h. Projekt ten w ujęciu regionalnym ma znaczenie strategiczne –

[1] Poziom dofinansowania liczony od wartości kosztów kwalifikowanych inwestycji

	duże znaczenie w obsłudze połączeń małych miejscowości z aglomeracją poznańską na odcinku Wolsztyn – Luboń						wpływa na zwiększanie spójności komunikacyjnej województwa i osiąganie wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013. Linia kolejowa, z której korzystają między innymi osoby dojeżdżające do pracy, ma istotne znaczenie dla realizowanych przez samorząd województwa przewozów regionalnych. Zakres projektu obejmuje przede wszystkim naprawę nawierzchni kolejowej i podtorza oraz obiektów inżynierskich. Projekt ten należy uznać za komplementarny w stosunku do projektów związanych z zakupem taboru kolejowego w ramach SPO Transport i WRPO.
3.	Modernizacja linii kolejowej nr 356 Poznań – Wschód – Bydgoszcz na terenie województwa wielkopolskiego mającej duże znaczenie w obsłudze połączeń małych miejscowości z aglomeracją poznańską na odcinku Poznań Wschód – Gołańcz–Etap I	48 800 000	50%	2007-2011	Województwo wielkopolskie (Poznań Wschód-Gołańcz-Etap I	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Oddział Regionalny w Poznaniu	Planowana modernizacja linii kolejowej ma na celu podniesienie standardu technicznego ważnej dla regionalnych przewozów pasażerskich linii w zakresie nawierzchni torowej, podtorza i obiektów inżynieryjnych. Efektem planowanej inwestycji będzie skrócenie czasu jazdy, podniesienie bezpieczeństwa i komfortu podróżowania. Jest to szczególnie ważne ze względu na fakt, że z trasy tej korzystają osoby dojeżdżające do pracy, co wpływa na mobilność zawodową mieszkańców województwa. Projekt przyczynia się do realizacji celów i wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013. Projekt ten należy uznać za komplementarny w stosunku do projektów związanych z zakupem taboru kolejowego w ramach SPO Transport i WRPO.
4.	Zakup taboru kolejowego dla regionalnych pasażerskich przewozów kolejowych.	146 960 000	50%	2008-2011	Województwo wielkopolskie	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu (Departament Transportu)	Projekt ma na celu zwiększenie spójności transportowej w województwie wielkopolskim. Wpłynie to na poprawę warunków przejazdów pasażerów w regionie. Zakup nowego pasażerskiego taboru kolejowego pozwoli na poprawę oferty przewozowej i ograniczenie likwidacji najmniej rentownych połączeń. Celem Samorządu Województwa Wielkopolskiego jest zastąpienie obecnie eksploatowanego taboru elektrycznego nowym, który w pełni zabezpieczy potrzeby przewozowe oraz polepszy ofertę przewozów kolejowych. W ramach przedsięwzięcia planuje się zakup elektrycznych zespołów trakcyjnych (EZT). Wprowadzenie na linie kolejowe województwa wielkopolskiego nowych EZT spowoduje znaczne obniżenie kosztów

							uruchamianych połączeń regionalnych na liniach zelektryfikowanych. Planowany do realizacji projekt stanowi jeden z elementów ustawowego obowiązku, jaki nałożył ustawodawca na samorząd województwa w zakresie organizowania pasażerskich kolejowych przewozów regionalnych. Ze względu na skalę i zakres, projekt w sposób znaczący wpłynie na osiąganie planowanych efektów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Należy podkreślić, że ma on charakter projektu dużego i ostatecznie podlegać będzie zatwierdzeniu przez Komisję Europejską.
5.	Ochrona wód zlewni rzeki Noteć	24 540 000	85%	2008-2013	Zlewnia rzeki Noteć, dopływ Odry, na terenie woj. wielkopolskiego	Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Nadnoteckich (gm. Białośliwie, Budzyń, Czarnków, Drawsko, Gołańcz, Krajenka, Lubasz, Margonin, Miasteczko Krajeńskie, Szamocin, Ujście, Wyrzysk, Wysoka)	Projekt o charakterze strategicznym, wpisuje się w cele nakreślone w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007 – 2013. Jest zgodny z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz linią demarkacyjną wyznaczoną dla programów operacyjnych (RPO - aglomeracje 2 - 15 000 RLM). Ponadregionalne oddziaływanie projektu ma kluczowe znaczenie dla poprawy stanu wód w obszarze zlewni rzeki Noteć oraz poprawy warunków życia mieszkańców aglomeracji zlokalizowanych w północnej części województwa wielkopolskiego.
6.	Modernizacja Kanału Ślesińskiego w km 0,00 do 32,00 poprzez remont śluz w Koszewie, Gawronach, Pątnowie i Morzysławiu oraz roboty pogłębiarsko-udrożnieniowe	4 390 000	70%	IV kwartał 2008-2013	Koszewo, Gawrony, Pątnów i Morzysław	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Projekt ma charakter strategiczny ze względu na zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie konińskim i zabezpieczenie prawidłowej eksploatacji Elektrowni Pątnów I oraz Konin w ramach ZE PAK S.A., jednego z największych producentów energii elektrycznej w kraju. Wpisuje się w cele nakreślone w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007 – 2013 i jest zgodny z linią demarkacyjną wyznaczoną dla programów operacyjnych. Zakres projektu zlokalizowany jest na obszarze 5 gmin: Skulsk, Wierzbinek, Ślesin, Konin i Kramsk.
7.	Adaptacja obiektów pokoszarowych na	11 355 893,71	33,22%	2007-2013	Gniezno	Państwowa Wyższa Szkoła	Projekt PWSZ w Gnieźnie, łącznie z innymi projektami związanymi z rozbudową państwowych wyższych szkół zawodowych w ramach

	potrzeby dydaktyczno – naukowe PWSZ w Gnieźnie					Zawodowa w Gnieźnie	WRPO stanowi istotny element rozwoju szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce i z tego względu ma charakter regionalny. Inwestycja polega na adaptacji budynków pokoszarowych na potrzeby prowadzenia poszczególnych kierunków studiów; w pierwszej kolejności na potrzeby kierunków: transport, zarządzanie i inżynieria produkcji oraz informatyka, w dalszej kolejności dla potrzeb kierunku ochrona środowiska, biblioteki i domu studenckiego. Należy podkreślić fakt, że kierunki te mają charakter specjalistyczny i dostosowany do potrzeb rynku pracy, co odpowiada w sposób szczególny założeniom Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
8.	Rozbudowa budynku dydaktycznego J na potrzeby kształcenia medycznego i okołomedycznego w PWSZ im. Stanisława Staszica w Pile wraz z wyposażeniem	2 371 110,61	75%	2007-2012	Piła	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile	Projekt PWSZ w Pile, łącznie z innymi projektami związanymi z rozbudową państwowych wyższych szkół zawodowych w ramach WRPO stanowi istotny element rozwoju szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce i z tego względu ma charakter regionalny. Dzięki realizacji projektów ułatwiony zostanie dostęp do szkolnictwa wyższego, szczególnie dla młodzieży z obszarów wiejskich i małych miast. Założeniem projektu jest dostosowanie oferty edukacyjnej uczelni do potrzeb rynku pracy w obszarze zawodów medycznych i okołomedycznych, takich między innymi jak: pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, fizjoterapia. Do najważniejszych zakładanych produktów realizacji przedsięwzięcia należy zaliczyć: stworzenie podstawowych specjalistycznych obiektów dydaktycznych służących edukacji na obecnych i nowych kierunkach kształcenia medycznego i okołomedycznego oraz wyposażenie tych obiektów edukacyjnych w nowoczesny sprzęt i pomoce optymalizujące proces kształcenia. Inwestycja jest komplementarna do projektu związanego z rozbudową szkoły (biblioteki) w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Projekt ten w ujęciu regionalnym ma znaczenie strategiczne – przyczynia się do zwiększania spójności społecznej województwa i osiągania wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013.
9.	Adaptacja obiektów powojskowych na	5 309 489,55	75%	2008-2009	Kalisz	Państwowa Wyższa Szkoła	Projekt PWSZ w Kaliszu, łącznie z innymi projektami związanymi z rozbudową państwowych wyższych szkół zawodowych w ramach

	potrzeby dydaktyczno-laboratoryjne i rekreacyjno-sportowe PWSZ w Kaliszu					Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu	WRPO, stanowi istotny element rozwoju szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce i z tego względu ma charakter regionalny. PWSZ kształci głównie na kierunkach technicznych związanych przede wszystkim z potrzebami regionalnego rynku pracy – między innymi w zakresie przemysłu lotniczego. PWSZ jest jedną z najlepszych tego typu szkół w kraju nastawionych na kształcenie praktyczne. Założenia projektu odpowiadają celom WRPO.
10.	Budowa auli wielofunkcyjnej z zespołem sal wykładowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie	6 718 998,41	75%	II kwartał 2009-IV kwartał 2011	Leszno	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie	Projekt PWSZ w Lesznie, łącznie z innymi projektami związanymi z rozbudową państwowych wyższych szkół zawodowych w ramach WRPO, stanowi istotny element rozwoju szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce i z tego względu ma charakter regionalny. Przedmiotem projektu jest budowa auli wielofunkcyjnej z zespołem sal wykładowych dla PWSZ w Lesznie wraz z dostosowaniem otaczającej infrastruktury nowopowstałego obiektu. Realizacja projektu jest szczególnie ważna dla południowej Wielkopolski. Projekt ten w ujęciu regionalnym ma znaczenie strategiczne – przyczynia się do zwiększania spójności społecznej województwa i osiągania wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013.
11.	Budowa Centrum Wykładowo - Dydaktycznego w Koninie	2 640 245,29	75%	2008-2009	Konin	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie	Projekt PWSZ w Koninie, łącznie z innymi projektami związanymi z rozbudową państwowych wyższych szkół zawodowych w ramach WRPO, stanowi istotny element rozwoju szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce i z tego względu ma charakter regionalny. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie kształci na różnych kierunkach około 4500 studentów. Obecna baza lokalowa jest niewystarczająca dla kształcenia tak dużej liczby studentów. Zamiarem uczelni jest budowa obiektu dydaktycznego z salą konferencyjną, salami wykładowymi i pracowniami. Brak dużych sal wykładowych ogranicza możliwości rozwoju uczelni i otwierania nowych kierunków kształcenia i powoduje konieczność odpłatnego wynajmowania sal wykładowych na terenie miasta.

12.	Budowa budynku dydaktycznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	17 130 900	75%	2006-2011	Poznań	Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	Akademia Wychowania Fizycznego to jedyna tego typu uczelnia w województwie wielkopolskim. Obecnie zajęcia prowadzi się w obiektach, które rozproszone są w różnych, odległych od siebie punktach miasta Poznania. Budynki, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne są niedostosowane do potrzeb nauczania coraz liczniejszej grupy studentów, pragnących zdobyć wykształcenie w uczelni. Program użytkowy nowego budynku zakłada uruchomienie w nim nowego wydziału oraz przeniesienie tam funkcji, które obecnie zaspokajają inne budynki. Projekt ten w ujęciu regionalnym ma znaczenie strategiczne – przyczynia się do osiągania wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013.
13	Rozbudowa Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu	12 207 585,74	40%	marzec 2008-marzec 2009	Poznań	Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu	Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu to jedna z najstarszych i największych szkół niepublicznych w województwie wielkopolskim, ciesząca się dobrą renomą także w kraju. Szkoła posiada szeroką ofertę edukacyjną, obejmującą: studia wyższe I, II i III stopnia. Kształci studentów na sześciu kierunkach studiów, w tym na kierunku informatyka. Ponadto uczelnia wspólnie z Instytutem Zachodnim w Poznaniu prowadzi studia doktoranckie. W najbliższym czasie planowane jest otwarcie nowych kierunków, między innymi prawa. Szkoła pełni również rolę kulturotwórczą organizując koncerty, wystawy, przedstawienia teatralne. W ramach projektu planowana jest budowa nowego skrzydła szkoły, ponieważ obecna baza dydaktyczna jest niewystarczająca. Projekt przyczyni się do realizacji wskaźników Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
14.	Rozbudowa zabytkowego gmachu Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu o wielofunkcyjną salę prób	8 000 000	70%	2008-2010	Poznań	Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu	Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu to jedna z najlepszych scen operowych w Polsce i jedyna w Wielkopolsce. Występują na niej zespoły operowe z całego świata. Rozwój Teatru utrudnia ograniczone zaplecze techniczne – przede wszystkim brak sali prób. Przedmiotem projektu jest budowa zespołu wielofunkcyjnych sal prób z pomieszczeniami towarzyszącymi jako integralnej części

							Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu. Planowana rozbudowa pozwoli przede wszystkim na uzyskanie brakujących pomieszczeń, polepszenie warunków pracy artystycznej oraz poszerzenie zakresu działalności. Inwestycja jest komplementarna do przeprowadzonej modernizacji Teatru w ramach Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego. Projekt znacząco wpłynie na osiągnięcie wskaźników Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
15.	Rewaloryzacja Wzgórza Lecha w Gnieźnie	3 870 000	70%	2009-2011	Gniezno	Archidiecezja Gnieźnieńska	Wzgórze Lecha jest bezpośrednio związane z początkami Państwa Polskiego i stanowi ono część narodowego dziedzictwa kulturowego. Realizacja projektu ma znaczenie strategiczne, nie tylko ze względu na historyczną wartość miejsca, ale również ze względu na dużą ilość turystów, którzy każdego roku zwiedzają Katedrę Gnieźnieńską i jej otocznie. Przedmiotem przedsięwzięcia jest rewaloryzacja terenu Gnieźnieńskiego Wzgórza Lecha, wraz z między innymi ekspozycją pierwszej polskiej renesansowej kaplicy i częściowym wyeksponowaniem ruin tzw. zamku. Inwestycja jest komplementarna do projektu związanego z renowacją Katedry Gnieźnieńskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Projekt ten ma znaczenie strategiczne – przyczynia się znacząco do osiągania wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013.
16.	Rezerwaty Archeologiczne dot. Początków Państwa Polskiego - Ostrów Lednicki, Giecz, Grzybowo	3 126 000	70%	2007-2010	Ostrów Lednicki, Giecz, Grzybowo	Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy	Ostrów Lednicki, Giecz i Grzybowo to miejscowości leżące na Szlaku Piastowskim – historycznie związane z początkami Państwa Polskiego. Głównym założeniem przedsięwzięcia jest podniesienie atrakcyjności rezerwatów archeologicznych, które znajdują się we wspomnianych miejscowościach. Rozbudowa rezerwatów w sposób znaczny podniesie ich atrakcyjność jako regionalnych produktów turystycznych i przyczyni się do zwiększenia liczby osób odwiedzających rezerwaty. Projekt ten ma znaczenie strategiczne – wpływa na osiąganie wskaźników zakładanych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013.